

Betænkning afgivet af Retsudvalget [den 3. juni 2025]

Udkast
til
Betænkning
over

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om
bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love

(Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd og kriminalisering af stealthing)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Dispensation fra Folketingets forretningsorden

[Udvalget] indstiller, at Tinget dispenserer fra bestemmelsen i Folketingets forretningsordens § 8 a, stk. 2, om, at der skal gå 2 dage fra offentliggørelsen af betænkningen, til lovforslaget kommer til 2. behandling.

2. Ændringsforslag

Der stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 6. Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2-5 til lovforslaget.

3. Indstillinger

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at med det tryghedsskabende opholdsforbud, får politiet mulighed for at give opholdsforbud til personer, der udviser en utryghedsskabende adfærd i et i forvejen udfordret boligområde. Det kan f.eks. være personer, der opfører sig

støjende eller intimiderende overfor områdets beboere. Det støtter SF.

Der er som regeringen anfører i lovforslaget, områder i Danmark, hvor beboerne i dag må tolerere intimiderende og utryghedsskabende adfærd. Det er måske endda områder, hvor beboerne ikke altid selv har valgt at bo, og hvor det med at flytte til et andet sted ikke ligger lige for. Ingen mennesker skal terroriseres eller intimideres, og derfor vil SF give det her opholdsforbud en chance for at bevise sit værd, om end SF kan være bekymrede for, om det vil have en reel effekt og kan gøre en positiv forskel. Regeringen har helt rigtigt valgt at undtage udsatte mennesker med et misbrug fra forslaget. De skal ikke kriminaliseres, og det er helt afgørende for SF.

Hvad angår forslaget om at opsætte flere kameraer, deler SF den bekymring, som flere organisationer har givet udtryk for. Overvågning er hverken en garanti for frihed eller tryghed og SF støtter ikke forslaget om at udvide adgangen til tv-overvågning på den spinkle baggrund, som der lægges op til. SF mener, at det er en glidebane at opsætte kameraer på grundlag af utryghedsskabende adfærd og mener fortsat, at kameraer skal opsættes på baggrund af en reel kriminalitetsrisiko. Den del bør udgå, og derfor bør lovforslaget opsplittes i flere dele og denne del stemmes ned. Lykkes det ikke, har SF stillet et ændringsforslag om at fjerne den del.

Ifølge DSB er der eksempler på "graffititurisme", hvor graffiti-malere rejser til Danmark for at male graffiti, fordi der angiveligt er et lavere straffniveau for graffitihærværk i Danmark sammenlignet med udlandet. På den baggrund vil regeringen hæve straffniveauet, og her går man efter SF's mening for langt, idet man som udgangspunkt vil give

betinget fængselsstraf for at male på busser og toge m.v. SF er af den overbevisning, at det vil virke bedre at lade de pågældende personer vaske deres grafitti-tags af og har stillet ændringsforslag om at bruge straksreaktioner i stedet.

SF er altså imod forslagene om udvidelse af adgangen til tv-overvågning og strafskærpelse for grafittihærværk, men for de andre dele i lovforslaget. SF finder det magtfuldkomment, at justitsministeren afviser at opdele forslaget, så SF kan stemme om de elementer, SF er for og imod. Især når Justitsministeriet mener, det teknisk set godt kan lade sig gøre.

Danmarksdemokraterne

Danmarksdemokraternes medlemmer af udvalget mener, at det er en uskik, når regeringen gentagne gange fremsætter såkaldte bunkelovforslag, hvor flere forskellige lovinitiativer samles i ét og samme forslag, på trods af at de ikke indholdsmæssigt har noget med hinanden at gøre. Det besværliggør en ordentlig politisk og faglig behandling, og derfor har DD stillet ændringsforslag om opdeling af lovforslaget.

DD støtter lovforslagets første del, lovforslag A, da de tiltag, som lovforslaget indeholder fra regeringens tryghedspakke »Et trygt Danmark for alle« af 10. marts 2025, er et lille skridt i den rigtige retning for at øge trygheden for danskerne. Men DD mener, at der stadig er flere forskellige tiltag, som regeringen kan tage i brug. Eksempelvis har politiet brug for flere ressourcer til at håndtere borgernær kriminalitet, og der skal gøres langt mere for at udvise kriminelle udlændinge, som skaber utryghed i Danmark.

Men DD kan ikke støtte lovforslagets anden del (lovforslag B) om kriminalisering af stealthing. DD mener, at stealthing er dybt forkasteligt, men finder det problematisk, at lovforslaget kun omfatter præventionsmidler, der beskytter mod både sygdom og graviditet. Det betyder, at en mand kan straffes for at tage kondomet af, mens en kvinde, der lyver om brug af p-piller, som kun beskytter mod graviditet, går fri. Det er ikke ligestilling for loven, og derfor kan DD ikke for nuværende støtte forslaget.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af <>:

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed, straffeloven, lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og forskellige andre love (Styrket indsats mod utryghedsskabende adfærd)« omfattende § 1, § 2, nr. 1-3 og 5, og §§ 3-5, 7 og 8.

B. »Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Kriminalisering af stealthing)« omfattende § 2, nr. 4, og §§ 6-8.

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af <>:

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 2

2) Nr. 5 udgår.

[Den foreslåede ændring i straffelovens § 291, stk. 2, om skærpet straf for hærværk begået mod offentlige transportmidler udgår]

Til § 3

3) Før nr. 1 indsættes:

»01. I § 2, stk. 1, nr. 1, og i stk. 2, nr. 1, udgår »eller«, og i § 2, stk. 1, nr. 2 og stk. 2, nr. 2, ændres »yderligere kriminalitet.« til: »yderligere kriminalitet eller«.

02. I § 2, stk. 1, indsættes som nr. 3:

»3) idømt bødestraf for overtrædelse af straffelovens § 291 ved hærværk mod offentlige transportmidler.«

03. I § 2, stk. 2, indsættes som nr. 3:

»3) mistænkt for overtrædelse af straffelovens § 291 ved hærværk mod offentlige transportmidler.«

04. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ungdomskriminalitetsnævnet skal i sager om hærværk efter straffelovens § 291 mod offentlige transportmidler pålægge barnet eller den unge en straksreaktion efter stk. 1.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.«

[Indførelse af krav om straksreaktion ved hærværk mod offentlige transportmidler]

Til § 4

4) Paragraffen udgår.

[De foreslåede ændringer i lov om tv-overvågning udgår]

Til § 8

5) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. § 5 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne i § 5 kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.«

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (DD), tiltrådt af <>:

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 8

6) Paragraffen affattes således:

»§ 8

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«
[Konsekvensændring som følge af opdelingen af lovforslaget]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles op i to separate lovforslag, således at der kan stemmes om delen om initiativerne i tryghedspakken for sig og delen om kriminalisering af stealthing samt beskikkelse af bistandsadvokat, vederlagsfri samtale m.v. til ofre for stealthing for sig.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at lovforslagets § 2, nr. 5 udgår. Ændringsforslaget indebærer, at den foreslåede ændring af straffeloven § 291, stk. 2, hvorefter hærværk, herunder graffiti, på offentlige transportmidler, fremover vil være karakteriseret som groft hærværk, der som udgangspunkt i førstegangstilfælde skal medføre en kort betinget fængselsstraf uagtet, at skadestørrelsen er 15.000 kr. eller derunder, udgår. Med ændringsforslaget opretholdes den gældende retstilstand uden ændringer.

Til nr. 3

Ændringsforslaget indebærer, at Ungdomskriminalitetsnævnet i sager om hærværk efter straffelovens § 291 mod offentlige transportmidler skal pålægge barnet eller den unge en straksreaktion efter stk. 1.

Til nr. 4

Ændringsforslaget indebærer, at de foreslåede ændringer i tvovervågningsloven udgår af lovforslaget. Med ændringsforslaget opretholdes den gældende retstilstand uden ændringer.

Til nr. 5

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 8 som følge af, at det i ændringsforslag nr. 4 foreslås, at lovforslagets § 4 udgår.

Til nr. 6

Der er tale om en konsekvensændring af territorialbestemmelsen i lovforslagets § 8, som følge af at det i ændringsforslag nr. 1 foreslås, at lovforslaget deles i to lovforslag.

6. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. april 2025 og var til 1. behandling den 9. maj 2025. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 12. marts 2025 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 170. Den 28. april 2025 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 9 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Karin Gaardsted (S) Maria Durhuus (S) Gunvor Wibroe (S) Morten Klessen (S)
Lasse Haugaard Pedersen (S) Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Lars Christian Lilleholt (V)
Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (N)
Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP) Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd.
Pernille Vermund (LA) Mai Mercado (KF) nfmd. Per Larsen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Mette Thiesen (DF)
Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Mads Olsen (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV)
Helene Brydensholt (ALT)

Borgernes Parti og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Borgernes Parti – Lars Boje Mathiesen (BP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Naleraq (N)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	12	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5
Dansk Folkeparti (DF)	7		